Vi t b i Biên t p viên
Th năm, 16 Tháng 8 2012 10:52 - L n c p nh t cu i Th năm, 16 Tháng 8 2012 11:11

Chúng tôi gi i thi u bài vi t v 1 tr ng h p lâm sàng đi u tr t i Khoa Hô H p - BV Nhi Trung ng c a TS. Đào Minh Tu n, Tr ng khoa Hô H p – B nh vi n Nhi Trung ng.

Khoa N i T ng h p

Ho ra máu tr em có th có nhi u nguyên nhân nh nhi m trùng (lao), giãn ph qu n, d d ng m ch máu, tăng áp ph i v.v... Tuy nhiên ho ra máu do ký sinh trùng ph i r t ít g p. Ký sinh trùng nh giun, sán th ng gây ho kéo dài. Trong y văn cũng mô t m t s tr ng h p đ a su i gây ho ra máu.

Báo cáo này mô t m t tr ng h p ho ra máu c p tính do m t loài ký sinh trùng l chui vào ph i m t tr trai 11 tu i.

B nh nhi ho ra máu

- Cháu trai 11 tu i ho ra máu c p tính, đ t ng t, không có ti n tri u. L ng máu khá nhi u (30ml/l n) máu t i, không có bi u hi n nhi m trùng hô h p (không s t, không ho) tr c đó.

- Khám lâm sàng : Không th y tri u ch ng b t th ng b máy hô h p và các c quan khác.

- Ti n s b nh t t, nuôi d ng c a b nh nhi không có gì đ c bi t, không có ngu n lây nhi m nh lao. Tr không ti p xúc, t m b i sông su i ao h .

- Xét nghi m c n lâm sàng: X-quang, huy t h c, sinh hoá, vi sinh bình th ng tr tình tr ng thi u máu nh (Hb: 10,2g/l).

- Di n bi n

Ngày 25/10/2007 b nh nhi đ c ti n hành soi ph qu n thăm dò. Ngay t h h ng thanh qu n, th y máu t i ch y ra t trong lòng khí qu n. L n theo đ ng dòng máu ch y, ng soi đ a xu ng đ n ph qu n phân thu 6 ph i, phát hi n m t t ch c l , hình thoi dài, màu tr ng đ c, n m l p kín l ph qu n phân thu 6. Máu t i v n đang ch y. Sau khi ti n hành b m r a s ch, c u trúc l là m t ký sinh trùng có 1 đ u rúc sâu bám ch t vào niêm m c ph qu n hút máu. Nh tác d ng c a thu c tê n ng đ cao (xylocain 10%) ký sinh trùng l r i ra, đ c g p b . Gi ng nh m t loài thu sinh có đuôi ch 2, đ u có giác bám, kích th c (23mm x 3,4mm).

Sau 5 ngày b nh nhân ti p t c ho ra máu, soi ph qu n l n 2 phát hi n ra m t con ký sinh trùng t ng t ph qu n h phân thu 8 bên ph i. Ph i đ t đi n gi t ch t ký sinh trùng này.

M t tu n sau tr v n ho ra máu tái phát. Soi ph qu n l n 3 tìm ra con ký sinh trùng th ba ph qu n h phân thu 5 ph i. Ph i c t v n ký sinh trùng m i l y ra đ c.

B nh nhân đ c đi u tr b ng Albendazol li u 1000mg/ngày (40mg/kg/24h) x 15 ngày (5 viên zenten) liên t c, kèm theo Corticoid 1mg/kg/24h x 10 ngày (tiêm tĩnh m ch ch m).

Sau hai tu n sau soi ph qu n l n 3, m t tu n sau đi u tr , b nh nhi hoàn toàn n đ nh không ho ra máu và soi ph qu n ki m tra không th y ký sinh trùng n a, cho b nh nhân xu t vi n ngày 02/12/2007.

Đ nh danh ký sinh trùng l :

Mô t ký sinh trùng l :

Kích th c dài 23 mm x 4 mm.

- Màu tr ng đ c, trong b ng có ch a máu.

- Đuôi ch đôi.

- Đ u có giác bám, có v có 2 vây bên.

Hình nh ký sinh trùng l

Ký sinh trùng l dài 2cm

Hình ch p c n c nh ký sinh trùng l

Cho đ n nay (16/12/2007) v n ch a có k t lu n chính xác đ nh danh ký sinh trùng l này t các nhà khoa h c chuyên ngành (Vi n Khoa h c Vi t Nam và B môn ký sinh trùng tr ng Đ i h c

Y Hà N i).

Theo B môn ký sinh trùng tr ng Đ i h c Y Hà N i:

"Đây là loài nhuy n th không x ng s ng, hút máu, l n đ u tiên phát hi n trên ng i. Lo i tr giun, sán (giun tròn hút máu nh giun móc, sán lá ph i). Loài này có th s ng ngo i ký sinh trên các đ ng v t thu sinh (cá), b t th ng xâm nh p vào đ ng th c a ng i.

Vi c đ nh danh còn đang đ c ti n hành b ng ph ng pháp xác đ nh gen..."

PGS. TS. Nguy n Văn Đ

Theo Vi n khoa h c Vi t Nam:

- "Kí sinh v t l trong ph i b nh nhi 11 tu i đ c tìm th y thu c nhóm ký sinh cá bi n, nhóm giáp xác, t m x p tên: Lernanthropinus SP.

- Thu c gi ng: Lernanthropidae kabata, 1979.

- Phân b : Siphinostomatoida Latreille, 1829.

- B : Copepoda Claus, 1863.

- L p: Capepoda Milne Eduvards, 1840.

Bàn lu n:

Ho ra máu do ký sinh trùng xâm nh p vào ph i là r t hi m. Thông th ng ký sinh trùng vào ph i ho c là sán lá ph i hay giun đũa, giun móc (h i ch ng Loffler). Tuy nhiên chúng ch gây ho kéo dài hay áp xe ph i. Tr ng h p gây ho ra máu có th do đ a su i (Tăcte) chui vào t đ ng hô h p th ng xác đ nh đ c danh tính.

1. Đây là tr ng h p hy h u đ c phát hi n. Ho ra máu là do ký sinh trùng xâm nh p hút máu làm t n th ng niêm m c ph qu n gây ra. Vi c phát hi n ký sinh trùng b ng ph ng pháp n i soi ph qu n là h ng đi đúng đ n trong tìm ki m nguyên nhân ho ra máu. N u không soi ph qu n ch c ch n không tìm ra ký sinh trùng đ lo i b nó. K t h p đi u tr b ng thu c t y Albendazol, b nh nhân đã đ c c u s ng.

2. Con đ ng nào ký sinh trùng xâm nh p đ c vào ph i b nh nhi ? Khai thác m i y u t liên quan nh hoàn c nh ti p xúc, sinh ho t c a b nh nhi không đ gi i thích. M u ch t là v n ch a đ nh danh đ c ký sinh trùng thì ch a th tìm hi u đ c quá trình s ng phát tri n hay ký sinh c a ký sinh trùng l này nh th nào và con đ ng gây b nh c a chúng ra sao ? T đó s có c nh báo trong phòng b nh.

3. Tham kh o m t s ý ki n nhà khoa h c v lĩnh v c ký sinh trùng thì nhi u kh năng loài ký sinh trùng này vào c th ng i là r t hi m. Có th do m t hoàn c nh b t th ng hy h u nào đó trong tr ng h p này? Câu tr l i cu i cùng còn phía tr c.